

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3456/2020
02.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгољуб Рајевић, адвокат из ..., против тужене „Ехробанк“ а.д. Београд, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Ана Лазаревић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2238/19 од 15.05.2020. године, у седници одржаној 02.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2238/19 од 15.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2783/17 од 25.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење тужене бр. ... од 13.12.2011. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ...-... од 16.06.2006. године, са анексом I бр. ...-... од 18.05.2007. године, анексом II бр. ...-... од 01.12.2007. године, анексом III бр. ...-... од 02.09.2008. године, анексом IV бр. ...-... од 23.09.2008. године, анексом V бр. ...-... од 11.03.2009. године, анексом VI бр. ...-... од 22.06.2010. године, анексом VII бр. ...-... од 19.08.2010. године, анексом VIII бр. ...-... од 21.10.2011. године и анексом IX бр. ...-... од 28.10.2011. године, као и захтев за накнаду трошкова поступка. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу у коме је тужилац тражио да се обавезе тужена да га врати на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, као недозвољена. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка плати 229.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2238/19 од 15.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и ставу другом изреке у односу на захтев за враћање на рад и у ставу трећем изреке и усвојен захтев тужиоца и поништено као незаконито решење тужене број ... од 13.12.2011. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, са припадајућим анексима, а тужена је

обавезана да тужиоца врати на рад и накнади му трошкове које је у поступку пред првостепеним судом имао у износу од 279.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а одбијен је, као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова поступка. Ставом другим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде у делу у ком је одбачена тужба у вези захтева тужиоца да се обавезе тужена да га расподели на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способности. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара, а одбијен захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уговором о раду закљученим са туженом 16.06.2006. године засновао радни однос код тужене ради обављања послова ... .. (...). Након тога су парничне странке закључиле девет анекса уговора о раду и то анекс број I - 18.05.2007. године, анекс број II - 01.12.2007. године, анекс III - 02.09.2008. године, анекс IV - од 23.09.2008. године, анекс број V - 11.03.2009. године, анекс број VI - 22.06.2010. године, анекс број VII - 19.08.2010. године, анекс број VIII - 21.10.2011. године и анекс број IX - 28.10.2011. године. Анексом VI уговора о раду од 22.06.2010. године, тужиоцу је поверено обављање послова сарадника у Одељењу за ..., а анексом VII уговора о раду од 19.08.2010. године, обављање послова сарадника за ... у ..., без навођења филијале у којој ће обављати рад. Анексом IX уговора о раду од 28.10.2011. године измењена је тачка 4. уговора о раду од 16.06.2006. године и као место рада тужиоца одређена Филијала Београд ..., ... – ... . Доношењу анекса IX уговора о раду од 28.10.2011. године претходила је Одлука управног одбора тужене од 21.10.2011. године, којом је измењена организациона структура тужене утврђена Одлуком управног одбора од 21.04.2011. године, у складу са измењеном организационом шемом и шемом предвиђеног броја извршилаца за сваки систематизовани посао код тужене, који чини саставни део назначене одлуке, а према којој је на пословима сарадника за ... у Филијали Београд ... – ..., одређено два извршиоца. Одлуком управног одбора тужене од 09.11.2011. године, поново је измењена организациона структура тужене у складу са измењеном организационом шемом која је дата у прилог број 1, измењеном шемом предвиђеног броја извршилаца за сваки систематизовани посао код тужене која је дата у прилогу број 2. и који чине саставни део те одлуке. Према назначеној шеми, у Филијали Београд ... – ..., брисани су послови сарадника за ... . Управни одбор туженог је на седници одржаној 18.11.2011. године донео предлог програма решавања вишка запослених, којим је одређено да од

укупног броја од 433 запослена, вишак запослених чини 69 запослених, чији су послови брисани и Изменама Правилника о организацији и систематизацији радних места којима није обезбеђена мера запошљавања, већ им се уз исплату отпремнине отказује уговор о раду. Предлог програма достављен је синдикату и Националној служби за запошљавање, а на седници Управног одбора тужене од 09.12.2011. године усвојен је Програм решавања вишка запослених. Оспореним решењем тужене од 13.12.2011. године тужиоцу је са позивом на правила из члана 179. тачка 9. Закона о раду отказан уговор о раду са припадајућим анексима, јер је због економских, технолошких и организационих промена дошло до престанка потребе за обављањем послова које је обављао, а нема могућности за његовим даљим радним ангажовањем на другим и сличним пословима. Истим решењем тужиоцу је одређена отпремнина у висини од 232.062,76 динара. У образложењу оспореног решења наведено је да су Одлуком о измени Правилника о организацији и систематизацији послова од 09.11.2011. године брисани послови сарадника за ... у Филијали Београд ..., ... -..., које је запослени обављао и да је Одлуком управног одбора усвојен Програм решавања вишка запослених којим је запослени утврђен као вишак за чијим радом престаје потреба, а коме ће уговор о раду бити отказан, уз претходну исплату отпремнине.

По премештају на послове сарадника за ... по анексу VI уговора о раду од 19.08.2010. године, тужилац је поверене послове обављао у више филијала туженог и то: у периоду од 02.09.2010. године до 24.11.2010. године у Филијали Београд ... - ...; од 25.11.2010. године до 16.12.2010. године у Филијали Београд ... - ..., ради замене одсутног запосленог; од 06.01.2011. године до 04.02.2011. године у Филијали Београд ..., ..., ради замене одсутног запосленог; у периоду од 07.02.2011. године до 02.09.2011. године поново у Филијали Београд ... - ..., када је дошло до гашења те Филијале, а у периоду од 06.09.2011. године до 18.11.2011. године у Филијали Београд ... - ... . Тужилац је ради поништаја анекса VI и VII уговора о раду покренуо радни спор пред Првим основним судом у Београду, у којем је одређен прекид поступка, до правноснажног окончања овог поступка.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио, као неоснован захтев тужиоца за поништај оспореног решења, јер је закључио да анекс IX уговора о раду од 28.10.2011. године тужена није закључила из шиканозних разлога према тужиоцу, јер тужилац није премештен у Филијалу ...-... непосредно пре него што ће послови тог радног места бити брисани из организационе структуре тужене, услед чега је оглашен вишком запослених, сматрајући да у време закључења тог анекса уговора о раду тужена није могла знати да ће престати потреба за обављањем послова тужиоцевог радног места у назначеној Филијали, те да доношењем оспореног решења тужена није злоупотребила своје право, иако су послови поверени тужиоцу назначеним анексом наставили да се обављају у другим филијалама тужене у Београду и да у овом случају тужена није била дужна да применом критеријума утврди ко је од запослених вишак, јер су послови тужиоцевог радног места у назначеној Филијали, као посебној организационој целини, укинута, те да је оспорено решење донето у законито спроведној процедури и да нема незаконитог отказа.

По оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и усвојио захтев тужиоца, а разлоге које је за своју одлуку дао другостепени суд у свему као довољне и јасне прихвата и Врховни касациони суд.

Тужиоцу је отказан уговор о раду применом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), због постојања оправданог разлога који се односи на потребе послодавца, када услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. У случају примене овог отказаног разлога, чланом 153. до 160. Закона о раду прописана је процедура и обавеза послодавца у вези доношења програма решавања вишка запослених, садржине програма, његовог достављања надлежним органима ради давања мишљења и исплата отпремнине пре отказа уговора о раду.

Код утврђеног да је анексом број VII уговора о раду од 19.08.2010. године тужилац распоређен на послове сарадника за ... без навођења филијале и да је по том уговору радио у више филијала тужене, све до закључења анекса уговора о раду број IX од 28.10.2011. године, којим је тужилац распоређен на исте послове у Филијалу број ... – ... (анексом број VIII уговора о раду само је извршена корекција уговора због усвајања колективног уговора), да је доношењу анекса број IX уговора о раду претходила Одлука управног одбора тужене од 21.10.2011. године, којом је измењена организациона структура тужене банке на пословима сарадника за ... у Филијали Београд ... – ... и одређена два извршиоца, да би након тога, у кратком временском периоду Одлуком управног одбора тужене од 09.11.2011. године у Филијали Београд ... – ... брисани послови сарадника за ..., док ти послови нису укинута у другим филијалама тужене, па како је оспореним решењем тужене од 13.12.2011. године тужиоцу, као запосленом за чијим радом је престала потреба, отказан уговор о раду уз исплату отпремнине, то је правилан закључак другостепеног суда да је оспорено решење тужене од 13.12.2011. године незаконито, јер је тужена незаконито поступала када је анексом број IX уговора о раду од 28.10.2011. године тужиоца распоредила на радно место сарадника за ... у Филијали Београд ... –..., које радно место је убрзо након тога укинула Одлуком управног одбора 09.11.2011. године, док у другим филијалама тужена те послове није укинула. Наиме, послови сарадника за ... до доношења Одлуке управног одбора о измени систематизације од 21.10.2011. године нису били систематизовани на нивоу филијале, као посебне организационе јединице, већ на нивоу тужене банке, а тужилац је пре закључења анекса број IX уговора о раду од 28.10.2011. године био распоређен на послове сарадника за ... без навођења филијале, па како тужена извршеним организационим променама од 09.11.2011. године те послове није укинула у свим филијалама у Београду, то је правилан закључак другостепеног суда да је тужена у циљу избегавања законске обавезе да Програмом решавања вишка запослених утврди критеријуме за одређивање вишка запослених у случају смањења броја извршилаца на одређеним пословима, незаконито поступала када је тужиоцу отказала уговор о раду.

С обзиром да се не може сматрати да је укидање радног места тужиоца, а тиме и проглашење тужиоца технолошким вишком резултат објективних околности, већ управо резултат поступка саме тужене, која је прво својим предузетим радњама створила услове за укидање радног места тужиоца, а затим применила отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, на штету тужиоца, то је оспорено решење тужене незаконито.

Сагласно наведеном, по оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилно закључио да је тужиоцу незаконито престао радни однос код тужене, због

чега је тужена у обавези да тужиоца врати на рад, на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

Зато су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наводи ревизије који упућују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање нису посебно разматрани, с обзиром да у смислу члана 407. ств 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог.

Са напред наведених разлога, одлучено је као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић